

Sygn. akt: I Ns 182/18

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Strzyżewska
st.sekr.sąd. Agata Załęska	

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2018 r. w Ostrołęce na posiedzeniu jawnym

sprawy z wniosku **K. S. (1)**

z udziałem **K. I., Komitetu Wyborczego Wyborców**

sprawy w trybie wyborczym

postanawia:

oddalić wniosek

INs 182/18

(...)

Wnioskodawca K. S. (1) wystąpił z wnioskiem w trybie art.111§1 ustawy z dnia 5.01.2011r – kodeksu wyborczego, żądając ochrony Sądu szczegółowo określonej w petitum wniosku przeciwko wypowiedziom kontrkandydata K. I..

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Wniosek złożony w trybie wyborczym podlegał oddaleniu.

Wnioskodawca K. S. (2) jest aktualnym wójtem Gminy J. oraz kandydatem na wójta tej Gminy w obecnych wyborach samorządowych. Uczestnik postępowania K. I. jest również kandydatem na wójta Gminy J. w tegorocznych wyborach samorządowych wyznaczonych na dzień 21.10.2018r.

Na rozprawie uzupełniono postępowanie dowodowe o dowód z dokumentu w postaci ulotki wyborczej ówczesnego kandydata K. S. (2) na Wójta Gminy J. w wyborach 2014r. zawierającą program wyborczy tego kandydata oraz Informator Budżetowy Gminy J. znajdujący się w kwartalniku lokalnym Głos Gminy J.. Na wniosek K. S. (1) odtworzono płytę z zebrania w dniu 7.10.2018r w remizie Strażackiej w J. prezentującej wypowiedź uczestnika K.A. I.. Ze względu na dopuszczenie tego dowodu zbędnym stało się przesłuchanie świadków na okoliczność wskazaną przez wnioskodawcę, a mianowicie wypowiedzi uczestnika w przedmiocie zadłużenia Gminy J..

Zgodnie z art. 111 § 1 ustawy z dnia z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U.2018.754 t.j. ze zm), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie (...), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a

także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia obejmującego rozstrzygnięcia wymienione w tym artykule.

Stosownie zaś do treści art. 109 § 1 Kodeksu wyborczego, materiałem wyborczym jest każdy pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami.

Z kolei agitacją wyborczą jest publiczne nakłanianie lub zachęcanie, do głosowania w określony sposób lub do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego (art. 105 § 1 kodeksu wyborczego) i dalej zgodnie z art. 106 Kodeksu wyborczego agitację wyborczą może prowadzić nie tylko komitet wyborczy ale także każdy wyborca. W tym wypadku nie musi więc chodzić o materiały pochodzące od komitetu wyborczego. Dlatego też należało uznać legitymację uczestników do występowania w takim charakterze w niniejszym sporze wyborczym. W niniejszej sprawie brak jest materiału wyborczego podlegającego pod regulację art. 111 Kodeksu wyborczego, bowiem taki może pochodzić tylko od komitetu wyborczego. W pierwszej kolejności należało więc rozstrzygnąć czy żądanie wnioskodawcy dotyczy agitacji wyborczej w rozumieniu zacytowanych uregulowań i czy wypowiedź trojga uczestników postępowania wyartykułowana na wiejskim zebraniu miały charakter agitacji wyborczej.

W ocenie Sądu Okręgowego niniejszy wniosek jest niezrozumieniem istoty wywodzenia żądania w trybie wyborczym. Wypowiedzi kontrkandydata na temat osoby kandydującej w wyborach samorządowych nie mogą być traktowane jako podstawa do formułowania zarzutów przed sądem, tylko z uwagi na fakt, że trwa kampania wyborcza i co do zasady wpisana jest w nią rywalizacja, czasem konieczność podjęcia polemiki ze stanowiskiem przeciwnika. Spór pomiędzy kontrkandydatami nie staje się przez to agitacją wyborczą negatywną jak chce tego aktualny wójt – K. S. (1). Przeciwnie, jakość tego sporu poddana pod cenę niniejszego Sądu, zyskuje walor rzeczowej polemiki na argumenty, a nie upublicznianie informacji kłamliwych, uwłaczających czy dyskredytujących w oczach wyborców.

Przedmiot niniejszej sprawy dotyczy wypowiedzi kontrkandydata K. I., który w swojej wypowiedzi na portalu społecznościowym odniósł się do obietnic wyborczych obecnego Wójta Gminy J. o tym, że obniży on własne wynagrodzenie gdy zostanie wybrany na to stanowisko. Ulotka pochodzi z wyborów w 2014r. Uczestnik po sprawdzeniu uchwały Rady Gminy z 9 września 2016r. stwierdził, że wynagrodzenie Wójta zostało podniesione do ok.13.000 zł. Celem tej wypowiedzi było upublicznienie faktu, że pomimo zapowiedzi i obietnic z 2014r. obecny Wójt nie dotrzymał jej, bowiem wynagrodzenie faktycznie uległo podwyższeniu. Użycie sformułowania podniósł sobie wynagrodzenie było skrótem myślowym, adekwatnym z resztą do takiego samego skrótu myślowego użytego przez K. S. (1) jako kandydata na ulotce wyborczej z 2014r - moje wynagrodzenie będzie dużo niższe, niż obecnego Wójta, zaoszczędzone środki finansowe przeznaczą na edukację młodzieży. Ponadto ma charakter rozliczenia obietnicy wyborczej, którą ma prawo cenić każdy wyborca nie tylko kontrkandydat, zwłaszcza kiedy jest niezgodna z prawdą. Wójt na dzisiejszym posiedzeniu Sądu przyznał, że Rada Gminy podniosła jego wynagrodzenie, a następnie zostało obniżone w lipcu 2018r, tylko dlatego, że zmieniły się przepisy ustawy o samorządzie gminnym Dz.U z 2018r poz.994 z późn.zm. w art.18 ust.2 pkt.2 i pracownikach samorządowych Dz.U z 2018r poz.1260., które obniżały wszystkim pracownikom samorządowym wynagrodzenia w całym kraju.

Kolejny zarzut postawiony przez obecnego Wójta Gminy o „0” wykorzystaniu środków unijnych, jest także chybiony. Jak wynika z materiałów i informacji rozpowszechnianych przez samą Gminę w kwartalniku Głos Gminy J. Nr 2(50) 2018, która kieruje Wójt K. S. wynika, że istotnie zaangażowanie środków unijnych jest na poziomie „0”. Na wkładce znajdującej się po str.12 kwartalnika wykres nr 5 Struktura dochodów gminy J. w latach 2016 – 2018 kolorem zielonym rzeczywiście przedstawia za 2016 – 1,28%, a za 2017 – 2018 „0%”. Po zapoznaniu się z wykresem wójt przyznał ten fakt, pomimo to pozostał na swoim stanowisku.

Zarzut o zadłużeniu Gminy i także nie mógł zostać uznany za negatywną kampanię w trybie Kodeksu wyborczego, bowiem przeczy temu nagranie z zebrania wyborczego w dniu 7.10.2018rr, co więcej użyte tam liczby pozostają w zgodzie z dokumentacją budżetową, która jest jawna i dostępna dla każdego obywatela w celach weryfikacyjnych. Na nagraniu pomiędzy 37 minutą a 39:44 wynika, że uczestnik mówił o skutkach bankructwa gmin w Polsce, które zostały

przyłączone do innych. Odniósł się także do liczb, z których wynika, że zadłużenie Gminy J. sukcesywnie wzrasta i z 10.000.000 zł wzrosło do 13.000.000 zł, a wypowiedź ma charakter informacyjno - ostrzegający, a nie narażający obecnego Wójta na dyskredytację w oczach wyborców.

Reasumując wszystkie wypowiedzi uczestnika K. I. nie podlegają sprostowaniu czy też uwzględnieniu w trybie wyborczym, toteż sam wniosek należało oddalić.

Za Sądem Apelacyjnym w Krakowie (wyrażonym w postanowieniu z dnia 6 września 2012r. wydanym w sprawie I ACz 1253/12), przyjęć należy iż w trybie wyborczym chodzi o tego rodzaju wypowiedzi, które mają charakter agitacji wyborczej, a więc są umieszczane z uwagi na trwającą kampanię wyborczą i pozostają w związku z aktem wyboru, czy też umieszczane są w celu wpływu na wynik głosowania. Nie sposób twierdzić, że wszelkie wypowiedzi na temat osoby kandydującej, tylko z uwagi na fakt, że trwa kampania wyborcza, uzyskują przymiot materiału wyborczego.

Nie można podzielić argumentacji wnioskodawcy, obecnego Wójta i kandydata na wójta w bieżących wyborach samorządowych, by tego rodzaju ogólna informacja i dyskusja podjęta na wiejskim zebraniu, miałyby dyskredytować go w oczach wyborców. W ocenie Sądu Okręgowego oczywistym jest, że inwestycje gminne ich rodzaj i wielkość są i muszą być finansowane za pomocą środków komercyjnych, gdy wpływy do budżetu gminy i inne dotacje nie są w stanie pokryć wszystkich kosztów działalności i wydatków celowych gminy. Wyjaśnienie kwestii finansowania potrzeb gminy Wójt jest w stanie przekazać wyborcom we własnych materiałach wyborczych i za pomocą takich środków przekazu wyborczego, że ingerencja sądu w trybie wyborczym jest zbyteczna.

Tak ogólnie dostępna informacja (odwołująca się do treści kwartalnika gminnego) przed którą bezpośrednią obronę na tym samym zebraniu wiejskim podjął wnioskodawca obiektywnie rzecz oceniając nie może wpłynąć na decyzje wyborców co do osoby kandydata na wójta Gminy

Mając na uwadze powyższe rozważania wniosek nie mógł zostać uwzględniony. Wytknięte przez wnioskodawcę wypowiedzi - jak wskazano wyżej - nie noszą cech wypowiedzi negatywnej agitacji wyborczej, a z uwagi na daleko idącą ogólnikowość oświadczenia uczestnika postępowania, a co więcej pomimo tak ograniczonego trybu jak wyborczy, pozwoliły natychmiast Sądowi na ich ocenę także z punktu widzenia ich prawdziwości.

Nie sposób odmówić kontrkandydatowi prawa do rzeczowego odnoszenia się do dotychczasowej działalności aktualnego włodarza gminy. Wypada też dodać, że osoba sprawująca aktualnie funkcję wójta winna być świadoma i liczyć się z tym, że jako osoba publiczna w środowisku lokalnym, ze względu na pełniony aktualnie urząd poddana będzie szerszej ocenie, nierzadko połączonej z krytyką, niż pozostali kontrkandydaci. Wobec braku stwierdzenia, że zarzucana krytyka, w realiach niniejszej sprawy, nie przekroczyła dopuszczalnych granic zakreślonych przez obowiązujące przepisy wniosek należało oddalić.